

ONESKORENÝ VÝVIN DETSKEJ REČI

Kedy vyhľadať logopéda?

Rady pre rodičov

Ak dieťa nezačne hovoriť do 3. roku života, hoci nie sú postihnuté zmysly, intelekt, motorika, rečové orgány, prostredie primerane stimuluje vývoj reči dieťaťa a dieťa primerane reaguje na podnety prostredia (aj keď neverbálne), môže sa jednáť o oneskorený vývin reči. Dieťa môže po treťom roku dosiahnuť normálnu rečovú úroveň, ale u niektorých sa vývin bude ďalej komplikovať a oneskorenie prerastie do narušeného vývinu reči. Preto treba oneskorený vývin reči považovať za rizikový faktor a začať so stimuláciou čo najskôr.

V každom prípade je potrebné komplexné vyšetrenie zainteresovaných odborníkov a špeciálnopedagogické vedenie rodičov a dieťaťa.

Logopedickú pomoc je potrebné vyhľadať, ak dieťa:

A. v dvoch rokoch:

- nemá potrebu vyjadriť svoje pocity, nerozpráva a nekomentuje, čo vidí, nežiada o pomoc či asistenciu pri činnosti
- používa menej ako 10 zrozumiteľných slov
- tvorí menej ako 50 slov, netvorí žiadne dvojslovné vety (mama tam, daj toto a pod.)
- rozumie takmer všetkému, ale nerozpráva
- má slabé porozumenie reči

Po druhom roku pozorujeme často narušenú výslovnosť jednotlivých hlások, často v dôsledku zníženej pohybovej obratnosti rečových orgánov (jazyk, pery, ostatné svaly úst). Táto porucha sa dá po druhom roku života spoľahlivo diagnostikovať a vyžaduje cielejšiu terapiu.

Pomoc logopéda vyhľadajte, ak dieťa:

B. v troch rokoch:

- má výrazne lepšie porozumenie reči ako rečovú produkciu (to, čo hovorí)
- komolí (napr. koník je tonít) a skracuje dlhšie slová (napr. hus gaga je aa)
- pri tvorbe viet nepoužíva vôbec alebo nie vždy správne predložkové spojenia, má problémy s ohýbaním slov (tvorením pádov)
- netvorí skoro žiadne súvetia (má problém s používaním spojok a spájacích výrazov)
- má ťažkosti v sluchovom vnímaní (ťažko vníma, rozlišuje a zapamätáva si rytmy a melódie)

C. po treťom roku:

- tvorí hlásku na nesprávnom mieste (napr. francúzske r) alebo iným spôsobom (napr. šušle)
- má problémy opakovať dlhé slová, komolí ich a reč je celkom nezrozumiteľná

D. po štvrtom a piatom roku:

- má nesprávnu výslovnosť niektorých hlások (l, r, sykavky: s, c, z, dz, š, č, ž, dž)

E. pri vývinovej neplnlosti reči (zajakavosti):

- ak sa v rodine vyskytuje osoba so zajakavosťou
- ak si dieťa začína uvedomovať neplnulosť reči a trápí ho to

- ak u dieťaťa po dobu 6 mesiacov pretrváva neplynulosť v reči
- pozorujete, že hovorí s námahou, napína pri hovorení svalstvo rečových orgánov alebo krku, má nepravidelný rytmus reči a dýchania, dieťa je nepokojné, keď hovorí
- pozorujete, že opakuje časti slov, nie celé slová (napr. ma-ma-ma máme), predlžuje niektoré hlásky (napr. bbbbbude) alebo niekedy nedokáže slovo naštartovať.

Chybnú výslovnosť treba odstrániť podľa odborných rád **logopéda**, najlepšie pred vstupom dieťaťa do školy. Správna výslovnosť je dôležitá na zvládnutie základov čítania a písania v škole. Ak sa poruchu artikulácie nepodarí odstrániť, je riziko, že jej dôsledky sa budú prejavovať najmä v písaní, pretože dieťa môže mať tendenciu písať tak, ako bude hovoriť. Ďalší neželateľný vplyv môže mať porucha reči aj na čítanie, keď sa čítanie bude stávať nezrozumiteľným nie v dôsledku toho, že dieťa nepozná písmená a nezvláda techniku čítania, ale práve v dôsledku nesprávnej výslovnosti jednotlivých hlások.

Najbližšie logopedické ambulancie:

Klinický logopéd - Mgr. Viera Nágeľová

Logopedické vyšetrenia, poruchy reči, prevencia, korekcia.

Adresa:

Kollárova 49

03601 Martin

Telefón: 043 4222 229, 0908 961 932

Klinický logopéd - Mgr. Milena Ollerová

Logopedická ambulancia. Logopedické poradenstvo, diagnostika rôznych druhov narušenej komunikačnej schopnosti a ich terapia.

Adresa:

/každý pondelok a utorok 13.00 – 18.00 h.

Mudroňova 27

aj v Turčianskych Tepliciach v Poliklinike/

036 01 Martin

Telefón: 043 / 423 97 95

Klinický logopéd - PaedDr. Jana Zmeškalová

Logopéd. Klinická logopédia, poradenstvo pri poruchách reči a komunikácie

Adresa:

Sv. Cyrila a Metoda 21

03861 Vrútky

Telefón: 043 4283 855

*Podľa odbornej literatúry spracovala: Mgr. Jarmila Hlavatá, špeciálna pedagogička
CPPPaP Martin*